

MUITŲ TEISĖ

praktikams

Nr. 105
2022 vasaris

● **Karas Ukrainoje: pagalba, sankcijos, embargo**

Kodėl verta siekti muitinės specialisto karjeros?

Ankstesnio dokumento nurodymas muitinės deklaracijoje

Dokumentų ir papildomos informacijos deklaravimas

Naujų PEM konvencijos kilmės taisyklių taikymas

Administracinė atsakomybė. Žingsnis pirmyn, du atgal

Leidinio turinys

KARAS UKRAINOJE

Karas Ukrainoje. Eksporto kontrolė: raginimas verslui

Vienas puslapis su instrukcijomis, kaip padėti ir paremti Ukrainą šiais sunkiais laikais

Ką svarbu žinoti apie sankcijas?

Dr. Aistė Medelienė, Advokatė, APB "WALLESS"

GATT 1947 saugumą užtikrinančios išimtys

Evelina Šliogerė, Vyresnioji teisininkė, APB "AAA Law"

„Lex Portus“ – žurnalas, pradėtas leisti Ukrainoje po Krymo aneksijos

*Dr. Borys Kormych, Jūrų ir muitų teisės katedros vedėjas Odesos teisės akademija, Ukraina
Enrika Naujokė, Redaktorė, „Muitų teisė praktikams“*

AKTUALIJOS

LR aktualijos: vasaris 2022

ES aktualijos: vasaris 2022

MUITINĖS SPECIALISTO KARJERA

Kodėl verta siekti muitinės specialisto karjeros?

Thomas Woodtli, Muitinės specialistas, Šveicarija

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Ankstesnio dokumento nurodymas muitinės deklaracijoje

Laura Maleckienė, Muitinės procedūrų specialistė

Dokumentų ir papildomos informacijos deklaravimas

Laura Maleckienė, Muitinės procedūrų specialistė

Naujų PEM konvencijos kilmės taisyklių taikymas mašinų sektoriuje

Thomas Woodtli, Muitinės specialistas, Šveicarija

Administracinė atsakomybė: pasikeitimai ir naujovės su kuriomis pradėdame 2022-uosius

Dr. Gediminas Valantiejus, Advokatas, Advokato kontora GVLEX

TEISMŲ PRAKTIKA

Administracinė atsakomybė. Žingsnis pirmyn, du atgal.

Andrius Košel, Advokatas, Advokatų profesinė bendrija „SPC Legal“

Redaktorės žodis

Sveiki,

karas Ukrainoje traukia "griaučius iš spintų" ir kiša į akis, arba krauna naujus. Kiekvienam pagal sąžinę ir situacijos vertinimą. Du klausimai, kuriuos turi sau užduoti verslas apie šio karo "griaučius":

- Apie senus. Ar „Y901“ dokumento kodą muitinės deklaracijoje visuomet nurodėme įsitikinę, kad prekė nėra dvejopos paskirties ir nebus panaudota blogų rankų? Jei nurodėme tik tikslu „praeiti muitinę“, kaip jaučiamės žinodami, kad jos galėjo tapti ginklu, nukreiptu į Ukrainą? Ir gali nukrypti į mus? Tai klausimas ne vien apie dvejopo naudojimo prekes - ribojimų ir draudimų, kurių būtina atsakingai laikytis, yra labai daug.
- Apie naujus. Prekių ir paslaugų embargo Rusijai ir Baltarusijai. Tai nebe vien valstybių reikalas. Jau taip pat ir kiekvieno verslo, suinteresuoto tęstinumu, kad visi bendrai užkirstume kelią karui Ukrainoje ir rizikos zonoje, į kurią patenkame. Tad tenka apsispręsti, kiek ribojame verslo santykius šalyse agresorėse, ar apskritai juos nutraukiame?

Rašant, dar du „išskrito iš spintos“, kita tema, apie žinių vertę ir dalinimąsi jomis:

- Apie korupcijos ir neskaidrumo šmėklas. Klausimas Lietuvos muitinės atsakingiems asmenims. Privatūs ir asocijuoti asmenys pradėjo susidurti su iššūkiškais kviečiant muitinės darbuotojus dalintis žiniomis mokymuose verslui, tiek kaip privačius lektorius už atlygį, tiek kaip Lietuvos muitinės atstovus neatlygintinai. Teisiškai toks bendradarbiavimas buvo ir yra galimas. Bet ... ?
- Apie žinių vertę. Ar teisėtai skaitote „Muitų teisė praktikams“ leidinio mokamą versiją? Dėkojame kiekvienam verslo prenumeratoriui, mokančiam ir taip sudarančiam galimybes jį rengti. Dėkojame kiekvienam institucijos darbuotojui, nemokamai skaitančiam ir besidalinančiam savo žiniomis, arba pakviečiančiam savo kolegas tai daryti.

Visų mūsų bendras interesas – gerovė saugioje demokratinėje šalyje. Tad taikykime griežčiausią embargo visiems "griaučiams savo spintose".

Ukrainos karo šviesoje naujai žvelgiame į daug ką. Taip pat, matyt, ir straipsnius šiame numeryje skaitysite kitomis akimis. Tad linkiu įdomaus skaitymo ir naudingų žinių.

Enrika Naujokė

Vienas puslapis su instrukcijomis, kaip padėti ir paremti Ukrainą šiais sunkiais laikais

Mieli skaitytojai,

Dalinamės instrukcijomis, kaip padėti ir paremti Ukrainą šiais sunkiais laikais, jas rasite čia:

<https://quip.com/SxBaALA94uQf>.

Šiomis instrukcijomis pasidalino [dr. Ilona Miščenko](#), kuri su dukra ir kitais šeimos nariais gyvena Odesoje ir jų vasario 28-osios rytas prasidėjo: "...praėjo dar viena naktis. Ačiū Dievui. Laivai iš Krymo į Odesą ir kitus pajūrio miestus. Bijome, bet tikime, kad mūsų kariuomenė tam pasiruošusi".

Dr. Ilona Miščenko publikuoja straipsnius [CCRM žurnale](#), netrukus publikuosime vieną jos naujausių straipsnių apie veterinarines ir fitosanitarines priemones.

Pagarbiai,
Enrika Naujokė

Karas Ukrainoje. Eksporto kontrolė: raginimas verslui

RAGINIMAS VERSLUI

Karas Ukrainoje parodė, kokia menka riba tarp karo ir taikos mūsų regione ir ne tik.

- *Ar muitinės deklaracijoje rašydami kodą „Y901“ pagalvojame, kad jis, jei įrašytas nerūpestingai, gali pavirsti ginklu Rusijos ar kitų šalių armijų rankose, atgręžtu į mus pačius?*
- *Ar eksportuodami prekes esame padarę viską, ką galime, kad jos nepatektų į sankcionuojamų asmenų rankas?*
- *Ar darome viską, kad apsaugotume kitus ir save?*

Deja, požiūris į sankcijas, į dvejetainio naudojimo prekes, vis dar ne visuomet 100 % atsakingas. Metas tai pakeisti visiems laikams.

Visus verslo atstovus – eksportuotojus, importuotojus, logistikos įmones, muitinės tarpininkus - ir kitus suinteresuotus asmenis raginame griežtai laikytis Rusijai ir Baltarusijai taikomų sankcijų ir informuoti muitinę ir kitas kompetentingas institucijas apie bet kokius bandymus jas apeiti.

Bendroji informacija apie sankcijas: www.urm.lt/sankcijos. Aktuali Lietuvos muitinės paskelbta [Informacija verslui: dar labiau griežtinamas dvejetainio paskirties prekių eksportas į Rusiją](#).

Asociacijos „Muitinės praktikų asociacija“ valdyba

Dr. Aistė Medelienė
Partnerė, advokatė
APB "WALLESS"

KARAS UKRAINOJE

Ką svarbu žinoti apie sankcijas?

Vis daugiau verslų privalo gilintis į sankcijų Rusijai ir Baltarusijai temą. Rubrikoje "ES aktualijos: vasaris 2022" publikuota visa eilė per keletą dienų naujai priimtų Tarybos reglamentų ir sprendimų. Kovą jų skaičius toliau augs. Teiraujamės Aistės Medelienės, APB "WALLESS" partnerės, advokatės: prieš pradėdant gilintis į reglamentus, tiems, kam tai nauja sritis, į ką svarbu atkreipti dėmesį?

Asmenų, kuriems taikomos ES ar kitos sankcijos, sąrašas

Lietuvos verslas, vykdamas ar ketinantis vykdyti prekybą su verslo partneriais iš Rusijos arba Baltarusijos, šiandien susiduria su daug platesnio masto ekonominių sankcijų taikymo klausimais. Todėl šiandien itin aktualu, kad verslo įmonės tokiuose santykiuose turėtų atkreipti dėmesį ne tik į verslo klausimus, bet ir išsiaiškinti, ar jų partneriai (jų akcininkai, vadovai, naudos gavėjai) nėra įtraukti į asmenų, kuriems taikomos ES ar kitos sankcijos sąrašą.

Tam reikėtų surinkti informaciją apie verslo partnerio akcininkus ir galutinius naudos gavėjus. Jeigu tokie kontrahentai įtraukti į minėtą sąrašą, įmonės turėtų įvertinti, kokie veiksmai jų atžvilgiu yra draudžiami (asmenų sąrašas pateiktas Reglamento (ES) Nr. 269/2014 I priede ir vėlesniuose pakeitimuose). Sprendimas atsisakyti vykdyti sutartis ar jas nutraukti (o taip pat ir sudaryti naujas) turėtų būti priimtas tik įsivertinus visas rizikas, o taip pat ir rizikas, susijusias su sankcijų nustatymu ir taikymu.

Sankcijos prekių judėjimui dėl Rusijos pradėto karo Ukrainoje

Šiuo metu (2022-03-01) ES yra nustačiusi sankcijas prekių judėjimui į ir iš ES dėl Rusijos pradėto karo Ukrainoje:

- draudžiama eksportuoti į Rusiją visas dvejopo naudojimo prekes, nurodytas Reglamento Nr. 428/2009 I priede;
- draudžiama tiekti į Rusiją specialias prekes ir technologijas, skirtas naudoti naftos perdirbimo pramonėje, aviacijos sektoriuje ar kosmoso pramonėje, gynybos ir saugumo sektoriuje, įskaitant su tuo susijusių paslaugų teikimą;
- draudžiama į Ukrainos vyriausybės nekontroliuojamas Donecko ir Luhansko teritorijas tiekti visas prekes, išvardintas Reglamento Nr. 2022/263 II priede (prekės, susijusios su transporto, telekomunikacijos, energijos, naftos, dujų ir mineralinių išteklių žvalgybos sektoriais), taip pat įvežti į ES bet kurias prekes, kurių kilmės šalis yra nurodytos teritorijos.

Dėl sparčiai besikeičiančios situacijos nuolat gali būti priimami nauji importo / eksporto ribojimai ir draudimai.

Kiti draudimai, logistinės rizikos

Reikėtų nepamiršti, kad ES yra įtvirtinusi ir bendrą draudimą teikti viešąjį finansavimą ar finansinę paramą prekybai su Rusija. Be to, Lietuvos verslas santykiuose su Rusijos / Baltarusijos partneriais taip pat turėtų atsižvelgti ir į logistines rizikas – ar prekės fiziškai galės būti pristatytos kontrahentams atsižvelgiant į: egzistuojančius transporto judėjimo bei tranzito apribojimus; atsiskaitymo rizikas – ar iš viso bus įmanomi tarpusavio atsiskaitymai.

Rekomenduotina prieš priimant sprendimą patikrinti aktualią sankcijų informaciją, kuri yra labai dinamiška ir kasdien kinta.

Administracinė ir baudžiamoji atsakomybė

Taip pat vertėtų nepamiršti, kad už tarptautinių sankcijų nesilaikymą ir / ar bandymus jas apeiti taikoma administracinė ir baudžiamoji atsakomybė.

Evelina Šliogerė
Vyresnioji teisininkė
APB „AAA Law“

KARAS UKRAINOJE

GATT 1947 saugumą užtikrinančios išimties

Ukraina kreipiasi (Muitinės praktikų asociacijos iš Ukrainos [EBA asociacijos](#) atstovų gautas [raštas](#)) su siekiu, kad kitos valstybės taikytų plačiausią embargo Rusijos prekėms, vadovaujantis 1947 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos XXI straipsniu, ir taip prisidėtų prie kritinės situacijos suvaldymo. Apžvelkime plačiau šias išimtis numatantį straipsnį ir jo taikymo sąlygas.

2001-04-24 Lietuvos Respublika ratifikavo Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (**toliau - GATT 1947**), sudarytą 1947-10-30 Ženevoje. GATT 1947 yra daugiašalių susitarimų paketo, nukreipto į susitarimus dėl muitų sumažinimo, antidempingo priemonių, netarifinių kliūčių pašalinimo, intelektinės nuosavybės apsaugos ir kt., dalis. GATT 1947 taip pat apima saugumą užtikrinančias išimtis, kurios reglamentuojamos XXI susitarimo straipsniu.

XXI straipsnyje numatyta, kad jokia **GATT 1947 nuostata nėra aiškinama taip, kad iš susitariančios šalies būtų reikalaujama pateikti informaciją, kuri, jos įsitikinimu, prieštarauja esminiams jos saugumo interesams. Taip pat numatyta, kad jokia GATT 1947 norma negali būti suprantama kaip draudžianti susitariančiajai šaliai imtis veiksmų, kuriuos ji laiko esant reikalingais esminiams jos saugumo interesams apginti dėl:**

- a. skylančių medžiagų arba medžiagų, iš kurių jos yra kilusios;
- b. ginklų, amunicijos, karinio inventoriaus ir kitų tokios rūšies prekių ir medžiagų judėjimo, kai toks jų judėjimas vykdomas siekiant tiesiogiai arba netiesiogiai aprūpinti karinę formuotę;
- c. **veiksmų, vykdomų karo ar kitų kritinių tarptautinių situacijų atveju.**

GATT 1947 susitarimas taip pat negali reikšti draudimo susitariančiai šaliai imtis veiksmų, vykdančių jos įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Organizacijos įstatus dėl tarptautinio saugumo ir taikos palaikymo.

Įkūrus Pasaulio prekybos organizaciją (toliau – **PPO**) 1995 metų Makarešo susitarimu, saugumą užtikrinančios išimties, numatytos GATT 1947 XXI straipsnyje, niekur nedingo. Į Makarešo susitarimą kaip priedas įtrauktas 1994 m. Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT 1994), numatantis nuorodas į jau aptartą GATT 1947 straipsnį.

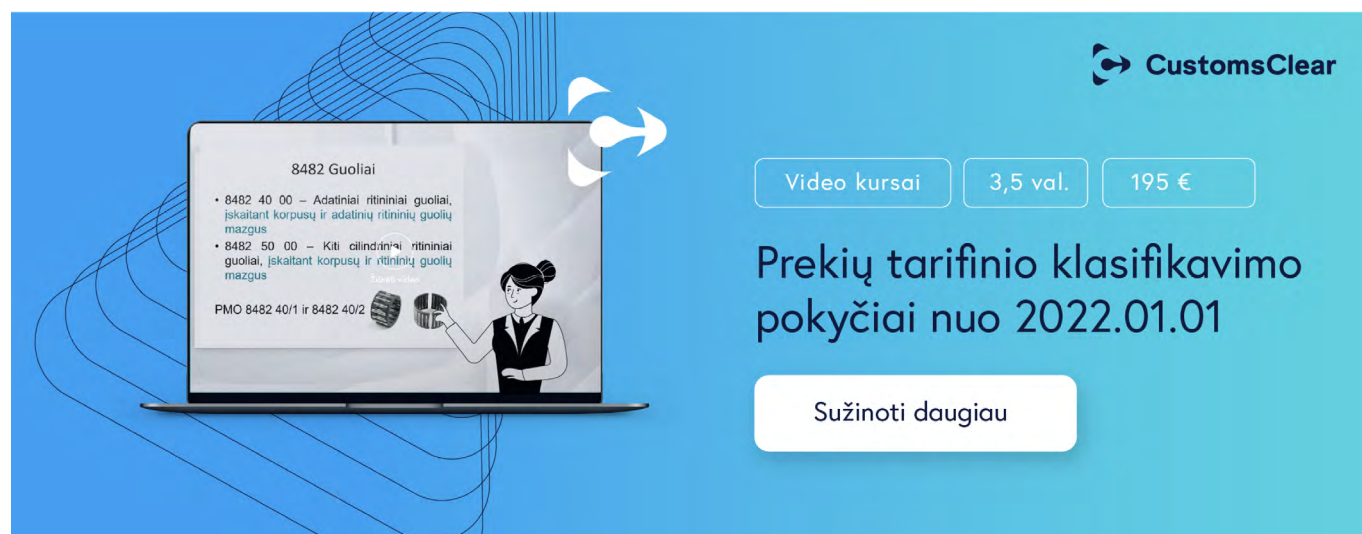
Šiuo metu PPO sudaro 164 nariai, tame tarpe – visos Europos Sąjungos valstybės narės, taip pat pati Europos Sąjunga, be kita ko – Ukraina ir Rusija.

GATT 1947 XXI straipsnio taikymo galimybės yra išaiškintos PPO, nagrinėjant ginčą dėl įvestų priemonių, ribojančių tranzitą tam tikroms prekių kategorijoms tarp dviejų konflikte esančių šalių. Nagrinėtu atveju prekės buvo gabenamos iš vienos konflikto šalies teritorijos į trečiąją šalį per kitos konflikto šalies teritoriją. Išnagrinėjus ginčą buvo išaiškinta, kad PPO ginčų nagrinėjimo subjektas turi diskreciją vertinti, ar buvo įgyvendinti saugumą užtikrinančių išimčių, įtvirtintų XXI straipsnyje, taikymo reikalavimai. Tuo pačiu **išaiškinta, kad nepaprastą (kritinę) padėtį tarptautiniuose santykiuose apima tiek ginkluotas konfliktas, tiek ir latentinis ginkluotas konfliktas, taip pat bendra nestabilumo situacija, apėmusi valstybę.**

Nors kiekviena šalis turi teisę pati nustatyti kokius interesus yra laikytini esminiais jos saugumo interesais, norint taikyti saugumo išimtis, būtina, kad šie interesus būtų pakankamai aiškiai išreikšti. Be to, taikomos priemonės turi būti reikšmingai susijusios su saugomais interesais – taip yra užtikrinama susitariančių šalių sąžiningumo pareiga.

Aptariamame ginče buvo nustatyta, kad valstybė, pritaikiusi tranzito ribojimus, įvykdė keliamus GATT 1947 XXI straipsnio reikalavimus, kadangi susidariusi kritinė situacija buvo pakankamai priartėjusi prie karinių veiksmų ir taikomos priemonės buvo susijusios su valstybės nusistatytais esminiais saugumo interesais.

Šis išaiškinimas pateikia pagrindines GATT 1974 XXI straipsnio taikymo gaires, kurios iki šios bylos nebuvo plačiai nagrinėtos. PPO yra pripažinusi, kad jau 2014 m. prorusiškais neramumais Ukrainoje prasidėjusi situacija pateko į GATT 1947 XXI straipsnio taikymo sritį. Todėl **manytina, kad XXI straipsnio aiškinimas sudaro pagrindą taikyti saugumą užtikrinančias išimtis ir toms šalims, kurios, nors ir nėra tiesiogiai dalyvaujančios kariniame konflikte, tačiau patiria atitinkamą nestabilumo lygį**. Šių dienų kontekste tokiomis šalimis galimai galėtų būti laikomos tiek karinę ginkluotę aktyviai teikiančios, tiek teritoriškai arti prie aktyvaus konflikto zonos esančios šalys.

CustomsClear

8482 Guoliai

- 8482 40 00 – Adatiniai ritiniai guoliai, įskaitant korpusų ir adatinių ritinių guolių mazgus
- 8482 50 00 – Kiti cilindriniai ritiniai guoliai, įskaitant korpusų ir ritinių guolių mazgus

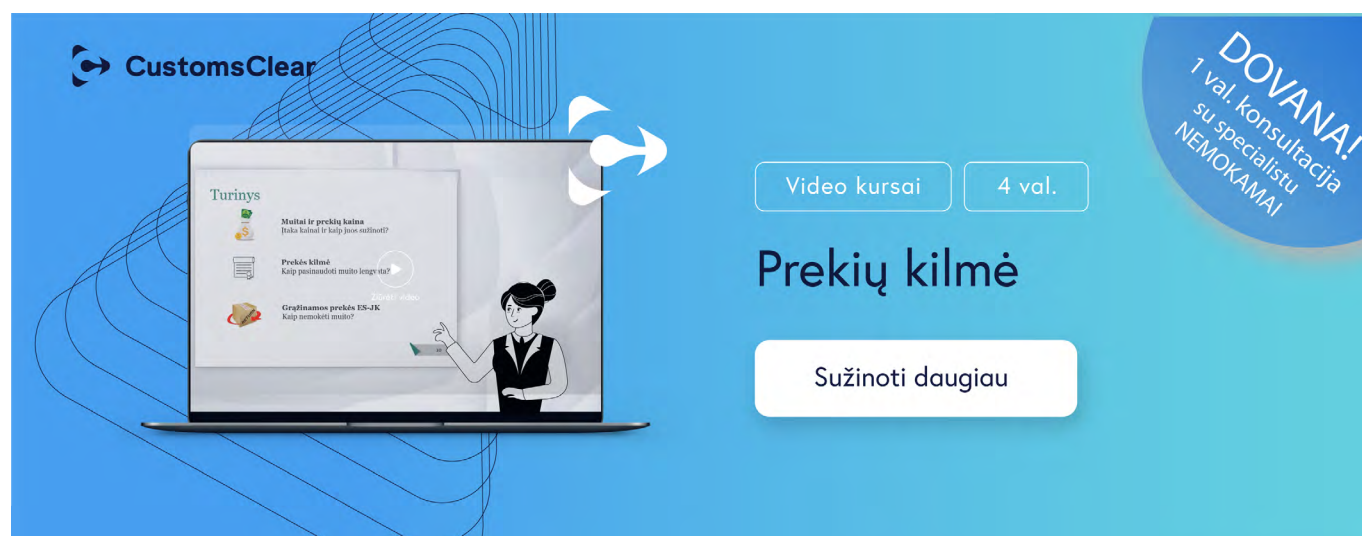
PMO 8482 40/1 ir 8482 40/2

Video kursai 3,5 val. 195 €

Prekių tarifinio klasifikavimo pokyčiai nuo 2022.01.01

Sužinoti daugiau

<https://www.customsclearance.net/lt/courses/prekiu-tarifinio-klasifikavimo-pokyciai-nuo-2022-sausio-1>

CustomsClear

Turinys

- Muitai ir prekių laisva zona kaip kurti ir kaip juos naudoti?
- Prekių kilmė kaip pasirinkti maito lengvą ta?
- Gražinamos prekės ES-JK kaip nemokėti maito?

DOVANA!
1 val. konsultacija su specialistu NEMOKAMAI!

Video kursai 4 val.

Prekių kilmė

Sužinoti daugiau

<https://www.customsclearance.net/lt/courses/prekiu-kilme>

Dr. Borys Kormych
Jūrų ir muitų teisės katedros vedėjas
Odesos teisės akademija, Ukraina

Enrika Naujokė
Redaktorė
„Muitų teisė praktikams“

KARAS UKRAINOJE

„Lex Portus“ – žurnalas, pradėtas leisti Ukrainoje po Krymo aneksijos

Prieš metus rengėme interviu su prof. dr. Borys Kormych, su kuriuo turime garbės bendradarbiauti [CCRM leidinio](#) redakcinėje kolegijoje. Tuomet kalbėjome apie leidinį „Lex Portus“, kuris buvo pradėtas leisti Ukrainoje po Krymo aneksijos, kad, be kitų temų, būtų gilinamasi į teisinius iššūkius transporto ir muitinės bei pasienių formalumų srityse. Rusijos pradėtas karas Ukrainoje naujoje šviesoje parodė daugelį interviu gvildentų temų: Krymo aneksiją, ES ir Ukrainos asociacijos susitarimą, Ukrainoje nuveiktus darbus siekiant prisijungti prie Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros ir kitus. Kviečiame skaityti interviu.

„Be to, buvo dar dvi problemos, kurios taip pat įtakojo leidinio pradžią. Pirmoji, kad dėl Rusijos Federacijos įvykdytos Krymo aneksijos kilo daug klausimų, susijusių su pakrantės jurisdikcijos vykdymu ir laivybos teisėmis Juodojoje ir Azovo jūroje. Publikavome straipsnius šiomis temomis.“ – sako prof. dr. Borys Kormych, leidinio „Lex Portus“ vyriausiasis redaktorius, pokalbyje apie leidinį.¹

Kokia istorija slypi už lotyniško leidinio pavadinimo?

„Lex Portus“ yra lotyniški žodžiai, kurie pažodžiui gali būti išversti kaip „uostų įstatymas“. Jų kilmę taip pat galima atsekti iki lotyniško žodžio „portorium“, kuris reiškia mokesť arba muitą, rinktą Senovės Romoje už visas prekes, importuotas ar eksportuotas pirmiausia jūra, o vėliau išplėstą iki importo ir eksporto sausuma.

Terminas „Lex Portus Asiae“ atsirado po to, kai 1976 m. buvo atrastas vadinamasis „Monumentum Ephesenum“. Tai akmeninė stela su išraižytu tekstu lotynų ir graikų kalbomis romėnų įstatymų, nustatančių muitus prekybai prekėmis rytinėje Viduržemio jūros dalyje, Artimuosiuose Rytuose ir Juodojoje jūroje. Tekstas buvo datuojamas 62 m. po Kr. ir buvo originalių įstatymų, saugomų Julijos bazilikos archyve Romoje, transkripcija. Įdomu tai, kad į Lex Portus Asiae buvo įtraukti muitai ir nuostatos dėl muitų surinkimo, importuojamų ir eksportuojamų prekių saugojimo, atleidimo nuo muitų ir kt. Apskritai Lex Portus Asiae laikomas pirmuoju pilnu žinomu muitinės taisyklių rinkiniu.

Savo leidiniui pasirinkome Lex Portus pavadinimą, nes jo idėja buvo sujungti tokias temas kaip transporto ir jūrų teisė, prekybos ir muitų teisė, kad apimti visus teisinius tiekimo grandinės aspektus. Be to, mes įtraukėme tokius aspektus kaip globalizacija ir europeizacija, tai tarptautiniu mastu labiausiai standartizuotos teisinės nuostatos.

Kokie buvo žurnalo įkūrimo pagrindai?

Kaip minėjau, **pradinė Lex Portus idėja buvo pateikti įžvalgų apie įvairius teisinius klausimus, kylančius veikiant tiekimo grandinėms, kurios visų pirma apima transportavimą (pabrėžiant jūrų transportą) ir muitinės bei pasienio formalumus. Tai labai aktualu Ukrainai, o ypač Pietų Ukrainai.** Pavyzdžiui, vien tik Odesos regione yra aštuoni jūrų uostai, įskaitant tuos, kurie yra prie Dunojaus. Vėlgį, remiantis 2020 metų muitinės statistika, per sausumos kontrolės punktus buvo įvežta ir išvežta daugiau nei 105 mln. tonų prekių (iš jų 40,6 mln. tonų per ES sienas). Tuo tarpu per jūrų uostus bendras importo ir eksporto kiekis per tą patį laikotarpį sudarė 228,7 mln. tonų. Taigi, mums svarbu kurti platformą aktualioms diskusijoms apie atitinkamas sritis mokslininkams ir praktikuojantiems teisininkams, logistikos ir muitinės specialistams.

Be to, buvo dar dvi problemos, kurios taip pat turėjo įtakos leidinio pradžią. Pirmą, būtent dėl **Rusijos Federacijos**

Švyturys Odesos jūrų uoste, Ukraina

įvykdytos Krymo aneksijos kyla daug klausimų, susijusių su pakrantės jurisdikcijos vykdymu ir laivybos teisėmis Juodojoje ir Azovo jūroje. Publikavome straipsnių šiomis temomis.

Antra, bet ne mažiau svarbu yra **ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo įgyvendinimas ir laisvosios prekybos erdvės tarp ES ir Ukrainos veikimas.** Tai didelis iššūkis viešajam administravimui, verslui ir, žinoma, šios srities mokslininkams. Mes stengiamės pabrėžti daugybę susijusių problemų, įskaitant bendrų muitų teisės aktų derinimą, naujų taisyklių rinkinio įvedimą į Ukrainos muitinės teisės aktus, pvz., įgaliojoto ekonominių operacijų vykdytojo statuso arba bendrosios tranzito sistemos. Ir visa tai susiję su PMO ir PPO įsipareigojimų įgyvendinimu, pavyzdžiui, nacionalinės teisės aktų derinimas su PPO prekybos palengvinimo susitarimo taisyklėmis. Tai taip pat buvo priežastis, dėl kurios mūsų leidinyje buvo įtraukta speciali rubrika apie europeizaciją ir globalizaciją.

Manau, kad nuo 2016 m. padarėme pastebimą pažangą ir mūsų leidinys tapo pripažintas tiek mokslininkų, tiek praktikų įvairiose šalyse. Be to, Lex Portus buvo indeksuotas keliose duomenų bazėse, įskaitant Scopus. Visa tai leidžia manyti, kad einame teisingu keliu.

Pasidalinkite, prašau, įžvalgomis iš straipsnių.

Kalbėdamas apie 2020 m. publikacijas, **norėčiau paminėti ES tranzito procedūrai ir regioninei integracijai skirtą straipsnį, kuriame apžvelgiamas Ukrainos siekis prisijungti prie Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros.** Kai kurie Ukrainos teisės aktai kelia iššūkių specialistams. Pavyzdžiui, gali būti problemų integruojant NCTS programą su esama Ukrainos automatizuota muitinės formalumų sistema. Be to, gali būti nepakankamai integruotos kitos muitinės procedūros, kad būtų galima sklandžiai atlikti bendrojo tranzito funkciją. Pavyzdžiui, Ukrainos muitinės teisės aktuose vis dar trūksta tokių kategorijų kaip „skola muitinei“ arba „individuali garantija“, kurios būtinos bendrajam tranzitui.

Taip pat **atkreipsiu dėmesį į straipsnį apie tarptautinės ir nacionalinės muitų teisės prieštaravimus ES muitų teisei, kuriame panaudoti Lietuvos Respublikos teismų bylų pavyzdžiai.** Tai labai įdomu Ukrainos derinimo su ES muitų teisės aktais požiūriu. Yra nustatytos griežtos taisyklės dėl valstybių narių nacionalinių muitų teisės aktų kolizijos su ES muitų teisės aktais, tačiau mažiau konkrečios yra taisyklės, kurios naudojamos sprendžiant galiojančių ES muitų teisės šaltinių koliziją su tarptautine muitų teise. Asocijuotos valstybės be įpareigojimų derintis su ES muitų teisės aktais, turi iššūkių ir dėl kitų tarptautinių įpareigojimų prekybos ir muitų klausimais.

Be to, publikavome straipsnių apie įvairius nacionalinius muitinės formalumus. Pavyzdžiui, **daug diskutuojama apie automatizuotos rizikos analizės ir administravimo sistemos efektyvumą.** Ši sistema neatlieka formatinės-loginės kontrolės (pvz., papildomų dokumentų tikrumo tikrinimo), nes negali išanalizuoti muitinei kontrolei ir muitinės formalumams atlikti reikalingų transporto, komercinių dokumentų duomenų su muitinės deklaracijose nurodytais duomenimis. Taip nutinka todėl, kad Ukrainos muitinė vis dar priima nuskaitytus pdf dokumentus, o ne XML, tinkamus mašininiam skaitymui. Taigi, praktikoje muitinės pareigūnai dažnai taiko papildomas kontrolės formas net ir sistemos „žaliai“ pažymėtoms prekėms, remdamiesi savo subjektyviu pateiktų dokumentų vertinimu.

Covid-19 ir toliau daro įtaką tarptautinei prekybai ir muitinėms. Kaip ši tema?

COVID-19 buvo labai aktuali tema 2020 m. Didžiąsias duomenų bazes užplūdo su COVID-19 susiję mokslinių tyrimų straipsniai, apžvalgos, vedamieji tekstai ir per pusmetį sukaupta daugiau nei 23 000 straipsnių. Mūsų leidinys taip pat

paskelbė keletą straipsnių šia tema. Visų pirma norėčiau paminėti straipsnius apie uosto saugą COVID-19 pandemijos sąlygomis. Manau, jie gali būti įdomūs ne tik jūrų uostų režimo, bet ir muitinės infrastruktūros palaikymo atžvilgiu, nes atitinkamos taisyklės taikomos muitinės įstaigų, sandėlių, terminalų, esančių jūrų uostuose, funkcionavimui. **Mūsų autoriai ypač pabrėžia nacionalinių taisyklių ir protokolų, skirtų kovai su COVID-19 jūrų uostuose suderinimą, dalindamiesi rekomendacijomis ir geriausia praktika.** Pagrindinis vaidmuo čia tenka tarptautinėms ir regioninėms organizacijoms, pavyzdžiui, Tarptautinei jūrų organizacijai, kuri išleido nemažai atitinkamų gairių.

Kita vertus, COVID-19 pandemija turėjo įtakos netarifiniam reguliavimui, ypač jos pradžioje 2020 m. pavasarį, kai didžiosiose šalyse trūko pandemijai įveikti naudojamų prekių (t. y., apsauginių priemonių ir medicinos įrangos). Taip pat publikavome straipsnį, **kuriame nagrinėjami atitinkamo Ukrainos netarifinio reguliavimo pakeitimai, įskaitant kvotas ir draudimus eksportuoti konkrečius produktus.**

Esate nacionalinio universiteto „Odesos teisės akademija“ Jūrų ir muitų teisės katedros vedėjas. Kokia su muitine susijusio švietimo padėtis Ukrainoje?

Kalbant apie su muitine susijusį švietimą Ukrainoje, galime diskutuoti apie skirtingus požiūrius. **Kai kurie universitetai turi specializuotas bakalauro ir magistro programas, orientuotas į muitinę arba tarptautinę prekybą,** tačiau studentai įgyja standartinius teisės, viešojo administravimo ar ekonomikos bakalauro ar magistro laipsnius, o skiriasi tik konkretūs dalykai, kuriuos jie pasirenka kiekvieną semestrą. Pavyzdžiui, mano universitete studentai gali rinktis tokius dalykus kaip „Muitinės teisė“, „ES muitų teisė“, „Tarptautinė muitų teisė“, „Muitinės administravimas“ ir „Muitinis įforminimas“. Jie taip pat gali atlikti praktiką muitinėje. Be to, yra vienas universitetas prie Finansų ministerijos, kuriame yra specialus ekonomikos, mokesčių ir muitinės tarnybos fakultetas. Tačiau jame taip pat nenumatyta jokių konkrečių „su muitine susijusių“ akademinį laipsnių.

Kalbant apie muitinės tarpininkus, yra rengiami kursai, kuriuos organizuoja įvairios įmonės. Tokios įmonės įprastai teikia ekspedijavimo ar muitinės formalumų įforminimo paslaugas, o taip pat organizuoja transporto logistikos, tiekimo grandinės valdymo, muitinės formalumų kursus. Manau, kad dalis tokių kursų yra net sertifikuoti FIATA. Ukrainoje muitinės tarpininko statusą gali įgyti bet kuri įmonė, gavusi bendrą Valstybinės muitinės tarnybos ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos leidimą. Ir tada tokia įmonė įtraukiama į muitinės tarpininkų registrą. Tačiau Ukrainos teisės aktai nenumato jokių konkrečių muitinės tarpininkų darbuotojų kompetencijos vertinimo kriterijų. Vienintelė išimtis – už muitinės formalumus atsakingų įgaliotųjų ekonominių operacijų vykdytojų darbuotojų žinių testai, tačiau praktikoje šios taisyklės kol kas mažai taikomos.

Jūs taip pat esate advokatas. Ar daug ginčų sprendžiama teismuose?

Ukraina turi didelę skundų muitinės srityje praktiką. Pavyzdžiui, remiantis Ukrainos valstybinės muitinės tarnybos informacija, už laikotarpį nuo 2020 m. sausio iki lapkričio mėnesio, teisme buvo nagrinėjami 6 899 administraciniai skundai. Taip pat galime nustatyti populiariausias skundų temas. Visų pirma tai skundai dėl muitinės sprendimų dėl muitinės vertės patikslinimo, kurie sudaro 71 proc. visų išnagrinėtų bylų. Antroje vietoje (4,7 proc. visų atvejų) - skundai dėl prekių klasifikavimo, o trečioje (2,3 proc. visų atvejų) – dėl sumokėtų mokesčių grąžinimo.

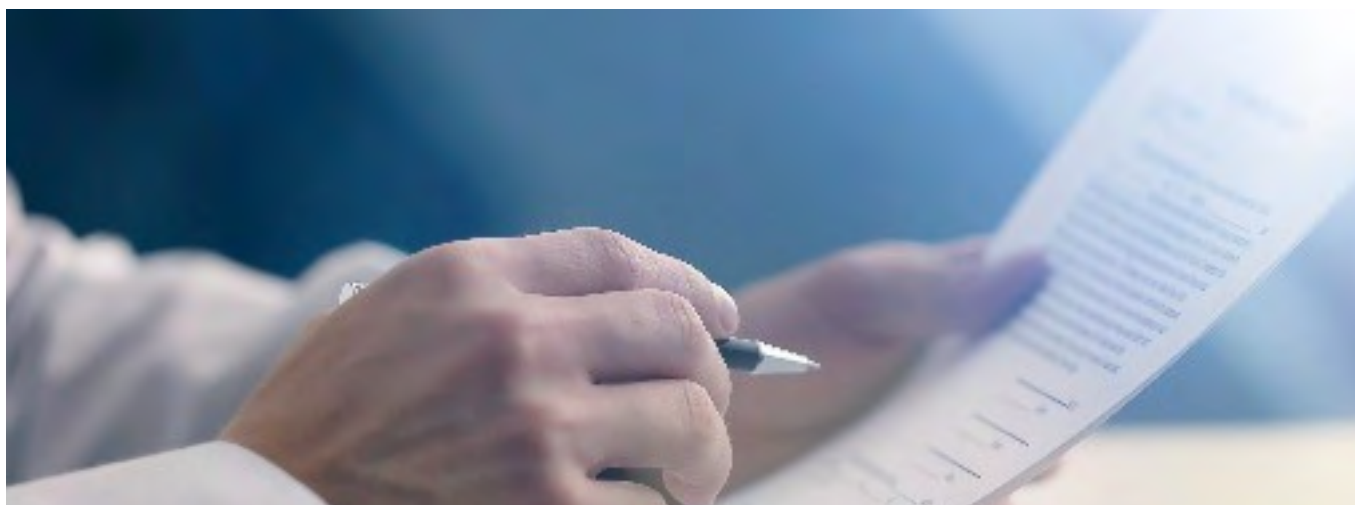
Svarbu tai, kad neįprastai daug bylų, kurias teismai priėmė verslo naudai. Per tuos pačius vienuolika 2020 m. mėnesių buvo priimta 2 917 teismų sprendimų, iš kurių 80 proc. priimta apelianų naudai. Muitinės naudai buvo išspręsta tik 20 proc. atvejų, o pinigine išraiška tokia dalis buvo dar mažesnė – tik 12 proc. visų skundžiamų nustatytų papildomų mokesčių. Tai iš esmės rodo, kad daugeliu atvejų muitinės pareigūnai stengiasi išvengti atsakomybės priimdami deklaratams palankius sprendimus, net jei atvejai yra gana aiškūs. Jie linkę nepripažinti deklaruotos muitinės vertės ar klasifikavimo, kad jų valdžios institucijos neapkaltintų dėl per mažo apmokestinimo. Taigi, muitinės pareigūnai dažnai teikia pirmenybę deklaratams kreiptis į teismus net žinodami, kad jų sprendimai greičiausiai bus panaikinti. Be to, tokia didelė sėkmingų kreipimusių dalis taip pat reiškia, kad įmonės dažnai patiria papildomų nuostolių dėl nemotyvuotų prekių įforminimo ir išleidimo vėlavimų, ilgesnių prekių sandėliavimo terminų, finansinių garantijų už papildomus mokesčius ir pan.

Dėkoju už išsamų interviu!

Mūsų skaitytojui – žurnalas „Lex Portus“ (anglų kalba) yra nemokamas ir viešai prieinamas. Kviečiame jį skaityti apsilankius <https://lexportus.net.ua/en/>

¹Tai straipsnio vertimas, originalą skaitykite [‘Lex Portus’ - the journal launched in Ukraine after the annexation of Crimea](#), CCRM Journal for Practitioners in Europe, Issue 13, February / March 2022

LR aktualijos: vasaris 2022

Adobe Stock

Apžvelgiame [teisės akty registre](#) skelbiamus teisės aktų pakeitimus, kai kuriuos teismų sprendimus ir [LR muitinės svetainėje](#) skelbiamas aktualijas ir įvykius. Informaciją atnaujiname kiekvieną savaitę!

Aktualijos 8 savaitę (vasario 21 - 27 d.): pripažintas netekusiu galios įsakymas dėl bendrosios garantijos dokumentų pakeitimo taisyklių patvirtinimo; Lietuvos muitinė stiprina rytinės ES sienos apsaugą; informacija dėl prašymų registruoti Muitinės prievolinkų registre; sulaikytos žaislų klastotės.

TEISĖS AKTAI

Muitinės departamentas

2022.02.21 [įsakymu Nr. 1B-105](#) pripažintas netekusiu galios Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2020 m. rugsėjo 22 d. įsakymą Nr. 1B-732 „Dėl Bendrosios garantijos dokumentų pakeitimo taisyklių patvirtinimo“. Įsakymas įsigalioja 2022.02.22.

2022.02.14 [įsakymu Nr. 1B-101](#) pakeistas **Vidaus kontrolės įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašas**, patvirtintas 2020 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1B-1069 „Dėl Vidaus kontrolės įgyvendinimo Lietuvos Respublikos muitinėje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2022.02.10 [įsakymu Nr. 1B-91](#) pakeistos Elektroninės prekių **laikinojo saugojimo deklaracijos** pateikimo, priėmimo ir kitos elektroninės informacijos, susijusios su prekių laikinuoju saugojimu, mainų taisyklės. Pakeitimai susiję su laikinojo saugojimo deklaracijos apibrėžimu ir elektroniniu pranešimu IELB20LT „Papildomas procedūrų ir elektroninių dokumentų susiejimas bei prekių kiekio balansavimas“. Įsakymas įsigalioja 2022.02.12.

2022.02.08 [įsakymu Nr. 1B-76](#) pripažintas netekusiu galios 2004 m. balandžio 26 d. įsakymas Nr. 1B-399 „**Dėl Žemės ūkio produktų eksporto rinkinio** pateikimo ir priėmimo kompetentingoje eksporto muitinės įstaigoje bei eksporto muitinės formalumų atlikimo žemės ūkio produktams instrukcijos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais. Įsakymas įsigalioja 2022.02.12.

2022.02.03 [įsakymu Nr. 1B-71](#) pripažintas netekusiu galios 2017 m. rugpjūčio 18 d. įsakymas Nr. 1B-688 „Dėl **Elektroninio eksporto manifesto** privalomojo naudojimo“. Įsakymas įsigalioja 2022.02.04.

2022.02.01 [įsakymu Nr. 1B-65](#) pakeistas 2001 m. sausio 25 d. įsakymas Nr. 62. Nauja redakcija išdėstyta **Muitinės įstaigų teikiamų papildomų paslaugų** ir jų įkainių sąrašas. Įsakymas įsigalioja 2022.02.02.

2022.02.01 [įsakymu Nr. 1B-53](#) pripažintas netekusiu galios 2004 m. kovo 22 d. įsakymas Nr. 1B-243 „Dėl reikalavimų muitinės dokumentų blankų spausdinimui patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Aplinkos ministerija

2022.02.11 [įsakymu Nr. D1-47](#) pakeistas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. D1-542 „Dėl LAND 50-2011 „Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimai“ patvirtinimo“ ir išdėstytas nauja redakcija. Įsakymu patvirtintas Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimų taikymo tvarkos aprašas. Apraše be kita ko yra nustatyta prašymo licencijai gauti pateikimo tvarka, kai norima eksportuoti produktus ir įrangą, kuriuose yra hidrochlorfluorangliavandenilių. Įsakymas įsigalioja 2022.02.12.

MUITINĖS AKTUALIJOS IR ĮVYKIAI

2022.02.24 [Lietuvos muitinė stiprina rytinės ES sienos apsaugą](#). Reaguodama į Rusijos agresiją Ukrainoje, Lietuvos muitinė sutelkė mobilių muitinės grupių pajėgas vykdyti **sustiprintą prekių, o ypač – dvigubos paskirties**, kontrolę prie rytinės Europos Sąjungos sienos.

2022.02.22 [Svarbu](#): dėl **prašymų registruoti Muitinės prievolinkų registre** teikimo.

2022.02.21. [Muitinės pareigūnai](#) sulaikė **žaislų klastotes**.

2022.02.09 [Lietuvos muitinės atašė Rusijoje žinia verslininkams](#), importuojantiems medieną ir jos gaminius.

2022.02.08 [Aktualu verslui](#): **Garantijų taikymo tvarkos supaprastinimai**.

2022.02.07 [Atnaujinta Nacionalinė tranzito kontrolės sistema \(NTKS\)](#). Nuo vasario 8 dienos pradeda veikti **atnaujinta NTKS**. Pateikiama pokyčių apžvalga: dėl asmenų autentifikavimo, delegavimo (atstovavimo) sutarčių su muitinės tarpininku inicijavimo, NTKS susiejimo su laikinai saugomų prekių kiekio balansavimu ir kitų.

2022.02.04 [Pokyčiai laikinai saugomų prekių](#) kiekio balansavimo srityje. Informuojama, kad nuo 2022 m. vasario 8 d. Lietuvos Respublikos muitinėje gamybinėje aplinkoje pradės veikti atnaujinta NTKS versija, kuri turės sąsają su **laikinais saugomų prekių kiekio balansavimu**.

2022.02.03 [Informacija](#) dėl **elektroninio eksporto manifesto**. Atkreipiamas dėmesys, kad pripažintas netekusiu galios Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 18 d. įsakymas Nr. 1B-688 „Dėl Elektroninio eksporto manifesto privalomojo naudojimo“. Todėl Lietuvos Respublikos išvežimo muitinės įstaigoms kartu su prekėmis gali būti pateikiami tiek Eksporto lydintieji dokumentai, tiek nurodomi elektroninių eksporto manifestų MRN.

2022.01.31 [Informacija](#) dėl išankstinės registracijos prie atnaujintos muitinės elektroninės paslaugos bei **atnaujintos Nacionalinės tranzito kontrolės sistemos (NTKS)** diegimo į gamybinę aplinką. Vasario 8 d. pradės veikti atnaujinta Nacionalinės tranzito kontrolės sistema (NTKS), teikianti muitinės elektroninę paslaugą „Tranzito e-paslaugos“. Asmenis, ketinantys gauti šią paslaugą, tačiau dar neužsiregistravę muitinės elektroninių paslaugų gavėjais, kviečiami nedelsti ir iš anksto užsiregistruoti adresu <https://bap.lrmuitine.lt>

Artėjantys mokymai

2022.03.24

Internetu

Tarptautinės sankcijos ir muitinė: ką svarbu žinoti verslui?

Gediminas Valantiejus, advokato kontoros GVLEX advokatas, Mykolo Romerio universiteto lektorius, vyr. mokslo darbuotojas.

2022.04.14

Vilniuje

Prekių tarifinis klasifikavimas pradedantiesiems ir pažengusiems

Ingrida Sakalienė, prekių tarifinio klasifikavimo specialistė

Mūsų tikslas – suteikti žinias, kurios padės Jums užtikrinti muitinės formalumų atitiktį teisės aktams ir maksimaliai pasinaudoti jų teikiamomis galimybėmis!

Daugiau
informacijos

www.muita.lt/lt/p/mokymai/

ES aktualijos: vasaris 2022

Adobe Stock

Apžvalga su muitinės sritimi susijusių teisės aktų ir pranešimų, paskelbtų ES oficialiajame leidinyje, taip pat informacijos, kurią skelbia Europos Komisija, Pasaulio muitinių organizacija ir Pasaulio prekybos organizacija. Atnaujinama kas savaitę!

Naujienos 8 savaitę (vasario 21 - 27 d.): sankcijos Rusijai atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei; produktų importas iš vyriausybės nekontroliuojamų Ukrainos Donecko ir Luhansko sričių į Sąjungą; reglamentas dėl antidempingo maito taikomo keraminiams stalo ir virtuvės reikmenims; ir daugiau aktualijų.

SANKCIJOS RUSIJAI IR BALTARUSIJAI

2022.02.25 L 053 [Tarybos įgyvendinimo reglamentas \(ES\) 2022/332](#), kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama **Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei** arba į juos kėsiamasi.

2022.02.25 L 052 [Tarybos sprendimas \(BUSP\) 2022/331](#), kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama **Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei** arba į juos kėsiamasi.

2022.02.25 L 051 [Tarybos reglamentas \(ES\) 2022/330](#), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama **Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei** arba į juos kėsiamasi.

2022.02.25 L 050 [Tarybos sprendimas \(BUSP\) 2022/329](#), kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama **Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei** arba į juos kėsiamasi.

2022.02.25 L 048 [Tarybos sprendimas \(BUSP\) 2022/327](#), kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/512/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais **destabilizuojama padėtis Ukrainoje**.

2022.02.25 L 046 [Tarybos sprendimas \(BUSP\) 2022/307](#), kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2012/642/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į **padėtį Baltarusijoje**.

[Skaitkite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Thomas Woodtli
Muitinės specialistas
Šveicarija

MUITINĖS SPECIALISTO KARJERA

Kodėl verta siekti muitinės specialisto karjeros?

Daugelis atsitiktinai atranda muitinės specialisto profesiją ir supranta, kad tai yra jų gyvenimo pašaukimas. Tai nėra profesija, apie kurią įprastai svajojama. Bet apie ją verta svajoti! Šiame straipsnių cikle kalbamės su muitinės specialistais iš viso pasaulio - muitinės tarpininkais, gamybos ir prekybos įmonių muitinės ekspertais, teisininkais, konsultantais ir daugeliu kitų, apie tai, kuo ši profesija tokia įdomi.

Šiandieną kalbamės su Thomas Woodtli, kuris savo karjerą pradėjo Šveicarijos muitinėje, o dabar keliasi gyventi į Vokietiją, nes sutiko užimti tarptautinio muitinės eksperto pareigas vienoje iš pasaulyje pirmaujančių kompanijų, kuri tiekia diagnostikos sistemas ligoninėms, laboratorijoms ir gydytojams.¹

Enrika Naujokė: Pakalbėkime pirma apie muitinę. Vis daugiau jaunų žmonių, galvodami apie savo karjerą, susimąsto, kaip jų darbas prisidės prie aukštesnio gėrio. Jie nori turėti ne tik įdomų, bet ir prasmingą darbą. Jūsų požiūriu, kokios yra pagrindinės sritys, kuriose muitinė prisideda prie visuomenės gerovės?

Thomas Woodtli: Paprastai daugelis žmonių keiksnoja muitinę. Ji dažnai vertinama kaip kliūtis. Tačiau daugelis nežino, kad muitinė ne tik renka muitus, bet dažnai yra vienintelė kontrolės institucija, fiziškai esanti pasienyje ir vykdanči teisės aktus, skirtus apsaugoti gyventojus. Pavyzdžiui, tikrinama maisto produktų higiena. Muitinė ima mėginius, kurie tikrinami, ar nėra kenkėjų. Muitinė kovoja su prekyba žmonėmis, kuri, deja, vis dar yra realybė daugelyje šalių. Muitinė taip pat siekia užtikrinti, kad tarptautinėje prekyboje prekėmis būtų sudarytos visiems vienodos sąlygos.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

MCMXXII
VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

SMK

MUITINĖS
PRAKTIKŲ
ASOCIACIJA

**Nuotoliniai
MUITINĖS
TARPININKO
KURSAI**

Geriausias laikas pradėti **dabar!**

<https://www.customsclearance.net/lt/learning-paths/atstovo-muitineje-kursai>

Laura Maleckienė
Muitinės procedūrų specialistė

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Ankstesnio dokumento nurodymas muitinės deklaracijoje

Ankstesnis dokumentas muitinės deklaracijoje nurodomas 40 langelyje arba duomenų elemente (2/1). Teisingas šių duomenų deklaravimas ypač svarbus tokių muitinės procedūrų kaip tranzitas, muitinis sandėliavimas, laikinasis įvežimas, laikinasis įvežimas perdirbti atveju. Pagal šiame langelyje pateiktą informaciją muitinė kontroliuoja procedūros užbaigimą, o tinkamai neužbaigus procedūros verslui gali atsirasti mokestinė prievolė.

Teisinis pagrindas

Ankstesnio dokumento nurodymas importo atveju yra reglamentuotas Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2020 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 1B-810 *patvirtintų Muitinės ir reeksporto deklaracijų, pateikiamų elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis arba raštu, surašymo taisyklių* (toliau – Taisyklės) 18.2.1. punkte. Eksporto (reeksporto) atveju ankstesnio dokumento pildymas yra reglamentuotas Taisyklių 16.2.1. punkte.

40 langelio / duomenų elemento (2/1) pildymas

Deklaruojant prekes, kurios yra įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją (neatsižvelgiant į tai, ar jos deklaruojamos išleidimui į laisvą apyvartą ar muitinės sandėliavimo procedūrai, o gal tiesiog laikinajam įvežimui) bendrojo administracinio dokumento (BAD)¹ 40 langelyje „Bendroji deklaracija/Pirminis dokumentas“ arba elektroninės deklaracijos duomenų elemente (2/1) „Ankstesnis dokumentas“ visada turi būti nurodomas pirminis dokumentas, su kuriuo prekės buvo atgabentos į Sąjungos muitų teritoriją arba yra laikomos/naudojamos joje muitinei prižiūrint.

Pirminis dokumentas įrašomas nurodant dokumento kodą ir numerį. Dokumento kodą sudaro:

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

**MUITINĖS
PRAKTIKŲ
ASOCIACIJA**

Norite kurti, keistis ir keisti, kad muitinės formalumai būtų kuo sklandesnės tarptautinės prekybos dalimi? Kartu galime daugiau.

KVIEČIAME JŪSŲ ĮMONĘ TAPTI NARIU!

www.lcpa.lt

Laura Maleckienė
Muitinės procedūrų specialistė

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Dokumentų ir papildomos informacijos deklaravimas

Vienas svarbiausių muitinės deklaracijos langelių yra 44 (atitinkami duomenų elementai „Papildoma informacija (2/2)“, „Papildomasis dokumentas (2/3)“ ir kiti), kuriame nurodomi dokumentai, kurių pagrindu pildoma muitinės deklaracija. Jame taip pat nurodomi sertifikatai, leidimai ir kita informacija, kurią apžvelgsime aptardami praktinius pavyzdžius.

Teisinis pagrindas

Bendrojo administracinio dokumento (BAD) 44 langelio „Papildoma informacija/ Pateikiami dokumentai/ sertifikatai ir leidimai“ (atitinkamų duomenų elementų) pildymas yra reglamentuotas Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2020 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 1B-810 patvirtintų *Muitinės ir reeksporto deklaracijų, pateikiamų elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis arba raštu, surašymo taisyklių* (toliau – Taisyklės) 16.2.2 – 16.2.5 ir 18.2.2. – 18.2.5 punktuose. Taip pat Komisijos reglamento (ES) 2016/341 9 priedo D1 priedėlyje *Blankuose naudotini kodai* bei Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. 1B-607 *Dėl dokumentų ir įrašų nacionalinių kodų sąrašų patvirtinimo*.

Pildomi duomenys

BAD 44 langelyje pateikiama informacija apie dokumentus, kurių pagrindu yra įforminama pateikta muitinės deklaracija (pirkimo-pardavimo dokumentai, sutartys, leidimai, sertifikatai, atstovavimą pagrindžiantys dokumentai,

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

CustomsClear

Video kursai 1,5 val. 249.99 €

Prekių išvežimas iš Sąjungos muitų teritorijos

Sužinoti daugiau

<https://www.customsclearance.net/lt/courses/prekiu-isvezimas-is-sajungos-muitu-teritorijos>

Thomas Woodtli
Muitinės specialistas
Šveicarija

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Naujų PEM konvencijos kilmės taisyklių taikymas mašinų sektoriuje

Nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. visos Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių (PEM) konvencijos sistemoje įvestos naujos kilmės taisyklės, kurios pereinamuoju laikotarpiu taikomos pasirinktinai, ankstesnėms kilmės taisyklėms liekiant galioti.^{1,2} Naujosios taisyklės vadinamos pereinamojo laikotarpio taisyklėmis.

Įmonėms, veikiančioms mašinų, klasifikuojamų Suderintos sistemos (SS) 84, 85 ir 90 skyriuose, sektoriuje nedidelėmis pelno maržomis, jos suteikia daugiau galimybių. Minėtų SS skyrių prekių vertės kriterijaus (t.y., kilmės neturinčių medžiagų vertės dalies prekės EXW kainoje) riba auga nuo 30 % arba 40 % iki 50 %. Taip pat yra įvesta „gryna“ prekės kodo pasikeitimo taisyklė, nebesusieta su reikalavimu kartu atitikti ir vertės kriterijaus reikalavimus.

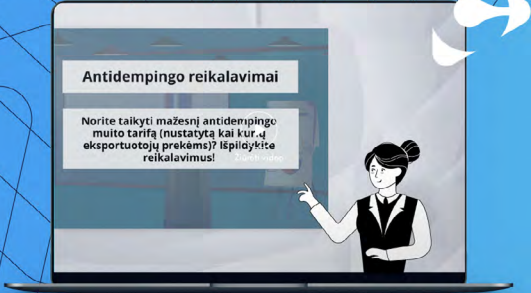
Medžiagos, kurioms jau taikomos naujos taisyklės

Žiūrint iš vienos PEM konvencijos sistemos šalies - Šveicarijos - perspektyvos, kurių šalių lengvatinės kilmės medžiagoms jau yra taikomos naujos pereinamojo laikotarpio taisyklės? Atsakymą rasite esančioje [matricoje](#) (anglų k.), kurioje nurodyta, kurios šalys jau yra įtraukusios pereinamojo laikotarpio taisyklių taikymą į savo dvišalius lengvatinės prekybos susitarimus. Tik tokiu atveju jos gali abipusiai taikyti pereinamojo laikotarpio taisykles. Šias taisykles taikančių šalių sąrašas nuolat didėja.

Dėmesio: skirtingi kilmės įrodymai

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Video

4 min.

9 €

Antidempingas: "mažesnio maito" spąstai

Sužinoti daugiau

Dr. Gediminas Valantiejus
Advokatas
Advokato kontora GVLEX

APŽVALGOS IR KOMENTARAI

Administracinė atsakomybė: pasikeitimai ir naujovės su kuriomis pradėdame 2022-uosius

Praėję 2021-ieji metai sąlygojo ne vieną teisinio reguliavimo ir teismų praktikos pokytį administracinės atsakomybės už muitų (muitinės) teisės aktų pažeidimus reguliavime ir praktiniame jos taikyme. Pavyzdžiui, keitėsi bylų nagrinėjimo tvarka (bylų priskirtinumas), taip pat teismų buvo pateiktas ne vienas aktualus naujas išaiškinimas dėl skiriamų administracinių nuobaudų subendrinimo, bylinėjimosi išlaidų priteisimo administracinių nusižengimų bylose, skundų pateikimo tvarkos, kaltės kaip atsakomybės sąlygos sampratos, atskirų Administracinių nusižengimų kodekso (ANK) Specialiosios dalies straipsnių taikymo. Straipsnyje aptariami pasikeitimai ir naujovės, kurios yra svarbios kiekvienam praktikui valdant su muitinės formalumais susijusias teises rizikas, bei susidūrus su administracinės atsakomybės taikymu muitinėje.

Administracinių nusižengimų kodekso Bendrosios ir Specialiosios dalies straipsnių pakeitimai 2021m.

Vienas iš svarbiausių praktinio teisinio reguliavimo pokyčių, įvykusių 2021 m., buvo tai, jog **keitėsi administracinių nusižengimų bylų priskirtinumas nagrinėjimui**. Vietoje galimos alternatyvos, pagal kurią bylas galėjo nagrinėti arba teismas arba muitinė/jos pareigūnas, priklausomai nuo gresiančios nuobaudos dydžio ar pobūdžio, **šiuo metu yra nustatytas visų su muitų (muitinės) teisės aktų pažeidimais susijusių bylų nagrinėjimas tik neteisimine**

[Skaitkite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Administracinė atsakomybė už muitų (muitinės) teisės aktų pažeidimus: bendrieji klausimai

dr. Gediminas Valantiejus
Advokatas
Muitinės praktikų asociacijos narys,
Mykolas Romeris universiteto docentas

Žiūrėti video

Video kursai

6,5 val.

489 €

Administracinė atsakomybė už muitų teisės aktų pažeidimus

Sužinoti daugiau

<https://www.customsclearance.net/en/learning-paths/administracine-atsakomybe-uz-muitu-teises-aktu-pazeidimus-2>

Andrius Košel
Advokatas
Advokatų profesinė bendrija „SPC Legal“

TEISMŲ PRAKTIKA

Administracinė atsakomybė. Žingsnis pirmyn, du atgal.

Teisėsaugos institucijų administracinės atsakomybės taikymo praktika yra gan marga. Mano subjektyviu vertinimu, pagal atpildo troškimą, itin išsiskiria muitinės įstaigos, kurios kiekvienoje labiau ar mažiau nevienareikšmiškoje situacijoje mato administracinį nusižengimą ir taiko griežtas sankcijas.

Kadangi muitinės teisė yra vis dar nišinė teisės šaka, veikiausiai dėl aiškaus sistemos veikimo neįsivaizdavimo, kazuistinio reglamentavimo ir santykinio mažareikšmiškumo plačiajai visuomenei, dažnai ir teismai buvo linkę palaikyti muitinės įstaigų išvadas dėl asmenų, susijusių su muitinės formalumų atlikimu, administracinės atsakomybės.

Pasitikėjimas muitinės įstaigų sprendimais rimčiau sušlubavo laikotarpiu nuo 2018 m. iki 2020 m. (žr. pvz.: Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartį administracinio nusižengimo byloje Nr. 2AT-48-511/2019; Klaipėdos apygardos teismo nutartį administracinio nusižengimo byloje Nr. AN²-354-651/2019 ir kt.), kuomet teismai priėmė eilę procesinių sprendimų, primindami apie būtinumą kas kartą nustatyti visas ir kiekvieną iš administracinės atsakomybės sąlygų. Tokiu būdu buvo keičiamas muitinės statuso ir jos funkcijų sisteminis suvokimas, bei siekiama išvaduoti pareigūnus nuo baimės adekvačiai aiškinti teisę bei užkirsti kelią beatodariškos taisyklės „nubaust, negalima atleisti“ taikymui.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, formuodamas vienodą administracinių teismų praktiką taikant

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

CustomsClear

Video kursai 3 val. 299.99 €

Netarifiniai reikalavimai prekių įvežimui

Sužinoti daugiau

<https://www.customsclearance.net/lt/courses/netarifiniai-reikalavimai-prekiu-ivezimui-kaip-neuzstrigti-muitineje>

Informacija apie leidinį

„Muitų teisė praktikams“ leidžiamas kartą per mėnesį, iki sekančio mėnesio 5 d. Leidėjas UAB „Muita“, tel. +370 46 257150, el. p. mokymai@muita.lt.

Redakcinės kolegijos nariai: Enrika Naujokė, UAB „Muita“; dr. Gediminas Valantiejus, advokatas, advokato kontora GVLEX; Milda Stravinskė, Muitinės praktikų asociacijos valdybos narė; Monika Bielskienė, advokatė, PwC Lietuva.

Skaitytojų klausimai

Nerandate informacijos ar atsakymo į klausimą? Susisiekite su mumis! Paruošime atsakymą ir publikuosime artimiausiuose leidinio numeriuose.

Bendradarbiavimas

Norite leidinyje paskelbti savo straipsnį ar pranešimą? Susisiekite su mumis! Mielai aptarsime bendradarbiavimo galimybes ir sąlygas.

Prenumerata

Domina nacionalinių muitų teisės aktų pakeitimų apžvalga? Paskaitytumėte ir vieną kitą straipsnį? Prenumeruokite **nemokamą leidinio versiją**, siunčiamą el. paštu pdf formatu.

Jeigu norite skaityti pilną leidinio turinį, įsigykite **metinę „Muitų teisė praktikams“ prenumeratą** (mokamą leidinio versiją). Jums bus ne tik siunčiamas leidinys pdf formatu, bet ir suteikta internetinė prieiga prie visų leidinyje publikuotų straipsnių (nuo 2012 m.) ir straipsnių kituose leidiniuose www.customsclear.net platformoje.

Prenumeratos forma <https://www.muita.lt/lt/p/leidinys-muitu-teise-praktikams/>

Atsakomybė už leidinio turinį

Šiame leidinyje pateikta informacija yra bendro informacinio pobūdžio ir negali būti vertinama kaip teisinis patarimas, išvada ar konsultacija. Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su leidėjų nuomone.

Leidinio arba jo straipsnių platinimas, citavimas

2022 © UAB „Muita“. Leidinio **mokama versija**, t. y. leidinio numeris su pilna jame publikuota informacija, yra skirta tik tiems asmenims, kurie jį įsigijo/ gavo teisėtu būdu tiesiogiai iš UAB „Muita“ arba per www.customsclear.net platformą. Leidinio arba jo straipsnių įsigijimas/ gavimas kitu būdu yra neteisėtas. Leidinio ir jame pateikiamos viešos informacijos platinimas be UAB „Muita“ rašytinio sutikimo yra draudžiamas ir užtraukia teisės aktuose numatytą atsakomybę. Leidinio **nemokamos versijos** platinimui apribojimai netaikomi.

Cituojant leidinyje publikuotus straipsnius prašome nurodyti straipsnio pavadinimą, autorių ir leidinio numerį, kuriame šis straipsnis buvo publikuotas.